

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inzerati davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za tuzemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Kaj bodo prinesla pogajanja z Italijo:

Grof Ciano na poti v Beograd

Poleg obnovitve trgovinske pogodbe bodo razpravljali tudi o političnih problemih, vendar pa ni pričakovati kakih važnejših dogovorov

Rim, 24. marca. AA. Italijanski zunanji minister grof Ciano je sredi odpočitval v Beogradu, da podpiše politični dogovor, ki naj uredi glavna med Italijo in Jugoslavijo odprta vprašanja.

Razgovori so se vršili že več mesecev. Glavna vprašanja pogajanj so bila:

- 1.) Vprašanje bivanja »Ustašev« in jugoslovanskih teroristov v Italiji, ki so že dalj časa pod strogim nadzorom italijanskih oblasti.
- 2.) Vprašanje imetja italijanskih državljanov v Dalmaciji. Gre za prebivalce te pokrajine, ki so po vojni optirali za italijansko državljanstvo.
- 3.) Razna vprašanja, ki se tičejo jugoslovanske manjšine v Italiji.
- 4.) Vprašanje italijanskega vpliva v Albaniji.

Znano je, da ni Jugoslavija nikoli dejansko priznala položaja, ki ga Italija zavzema v Albaniji na podlagi sklepov veleposlaniške konference.

Prončevala so se še razna vprašanja, vendar ni videti, da bi se dosegla prav tako zadovoljiva ureditve za vse. Albansko vprašanje se bo tretiralo posebej. Ni znano, ali bo teritorialno stanje izrecno priznano in precizirano z dogovorom, ki bo podpisan.

Gospodarska pogajanja se bodo nadaljevala na obnovitve trgovinske pogodbe, ki poteče 31. marca.

Komentarji italijanskega tiska

Rim, 24. marca. z. Italijanski tisk toplo pozdravlja obisk zunanjega ministra Ciana.

Na Beogradu in naglašajo, da gre za temeljito razčiščenje odnosov in za poglobitev sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo. Zunanjega ministra grofa Ciana bodo spremljali šef njegovega kabineta in več višjih uradnikov zunanjega ministrstva. Grof Ciano ostane v Beogradu dva dni. Njemu na čast se pripravljajo razne svečanosti, sprejet pa bo tudi v posebni avdijenci pri Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu. Ni pa še gotovo, da bo že v Beogradu prišlo do podpisa kakih pogodb. V ospredju pogajanj je po pisanju italijanskega tiska nova trgovinska pogodba, ki naj nadomesti po ukinitvi sankcij sklenjenega zasedanja. Ta pogodba še ni izdelana in ne bo podpisana v Beogradu, marveč še v pozneje v Rimu.

Napovedi »Vremena«

Beograd, 24. marca. r. V zvezi z obiskom italijanskega zunanjega ministra grofa

Ciana piše današnje »Vreme«:

Ta obisk potrjuje pogajanja, ki se že nekaj časa vršijo med Beogradom in Rimom. Grof Ciano in predsednik vlade dr. Stojadinović bosta pri tej priliki razpravljala o raznih vprašanjih, tako z gospodarskega, kakor s političnega področja. Od izida teh razgovorov bo odvisno, ali se bo ta obisk končal s podpisom italijansko-jugoslovanskega sporazuma. V vsakem primeru pa je obisk italijanskega zunanjega ministra dokaz, da so odnosi med obema državama na poti izboljšanja in da moremo računati s tem, da bodo v najkrajšem času postali prisrčni in prijateljski.

Grofa Ciana bo spremljalo tudi 16 italijanskih novinarjev, med njimi direktorji vseh vodilnih italijanskih dnevnikov. Novinarji bodo gostje jugoslovanskega novinarskega združenja in bodo ostali v Jugoslaviji več dni ter bodo obiskali poleg Beograda tudi Zagreb, Ljubljano in druge kraje.

Nova intriga proti Planici

Gvernirski bi hoteli za vsako ceno onemogočiti konkurenco, ki jo zanje predstavlja Planica

Ljubljana, 24. marca. Zadnjič smo poročali o vesteh nekaterih čeških listov, da je upravni odbor FIS prepovedal inozemskim tekmovalcem udeležbo v tečaju za poletje. Ker teh vesti niso potrdili v inozemskem tisku, smo o zadevi poročali z rezervno. Vse pa kaže, da je na stvari vendarle nekaj resničnega, kajti tudi JZSS je prejel nekakšno sporočilo od FIS, ki pa prav za prav nima z gornjo vestjo ničesar skupnega, a spravlja postopanje upravnega odbora FIS v precej čudno luč. Zadeva je naslednja. Predsedstvo FIS je v Chamonixu vzelo na znanje protest JZSS in tudi njegov predlog o uvedbi smučarskih poletov kot nove discipline. Ko je naš savez oziroma Udrženje smučarjev Planica razpisalo tečaj v poletih in razposlalo valjila vsem savezom, je JZSS nenadoma prejel od upravnega odbora FIS kratko sporočilo, da je sklep kongresa v Garmischu še v veljavi, ali z drugimi besedami, da so skakalnice s kritično točko preko 80 m prepovedane. To pismo je bilo brez prave podlage, ker s smučarski poletji nima nobene opravke. Nekoliko zatem se je najavil inž. Straumann, da bo prisostvoval tečaju in obenem sporočil, da mu je predsednik FIS, major Oestgaard poslal pismo, v katerem ga prosi, naj mu vendar še enkrat preskrbi potrebne podatke glede mamutskih skakalnic v Planici, da jo bodo lahko priznali in bo ta mučna zadeva spravljena s sveta. Inž. Straumanna je seveda tako pisanje silno začudilo, ko mu je bilo vendar znano, da se niče ne poteguje za priznanje te skakalnice, ki jo je JZSS sam odjavil in se je tudi FIS sama zaradi tako lojalnega postopanja JZSS pisemno zahvalila. Inž. Straumann je pisal, da mu je Oestgaardovo postopanje popolnoma nerazumljivo in da mu ni jasno, kaj gospodje pri upravnem odboru sploh hočejo.

Najlepše pa se sliši. Nekaj dni pred tem, ko bi se v Planici moral začeti tečaj v poletih, je v Rateče prispela Fisina brzojavka z isto vsebino, kakor jo je imelo prej omenjeno pismo savezu. Seveda ta brzojavka nikakor ne bi mogla doseči namenjenega efekta, ker je bila prekasna, značilna je pa zaradi tega, ker kaže, da gospodje v upravnem odboru FIS še vedno ne vedo, o čem gre. Mamutski skakalnice je pokopana in ne obstaja več, FIS jo pa hoče spet spraviti v debato. Sklepi predsedstva v Chamonixu so bili enostavno pozabljeni in spet so se pokazale ovire, ki so verno spremljale še sleherni planiško tekmo. Udrženje smučarjev Planica je zato sklenilo, da bo z vso energijo nastopilo proti osebam, ki namenoma iščejo zapletljive tate, kjer jih ni in ki pograbijo najmanjšo priliko, da nastopajo proti Planici. Odbor se dobro zaveda, da smučski poletji še niso priznani, kar lahko o tem sklepa le Fisin kongres, da so pa vse dotlej mogoče kot prosta disciplina, ki ne spada pod udar FIS, kar so potrdili tudi razgovori v Chamonixu.

Krvav zločin v Dobu pri Domžalah

Tolovaj s sekiro ubil posestnico Frančiško Sotlarjevo in ranil njenega moža Antona

V Dobu pri Domžalah, kakor tudi po okolici, je prebivalstvo razburjeno zaradi grozovitega zločina, ki je bil sredi izvršen kraj vasi nad posestnico Frančiško Sotlarjevo ter njenim možem Antonom. Zakonca Sotlar domujeta v hiši na koncu vasi, ob stranski poti. Hiša stoji precej na samem med drevmi, oddaljena kakih 500 korakov od drugih hiš.

Frančiška Sotlarjeva je odšla sredi okrog 19, kakor po navadi v hlev molst krave. Ko je opravila svoje delo, se je hotela vrniti v hišo. Naenkrat pa je skočil na dvorišče proti njej visok neznanec, ki jo je udaril po glavi z usesom sekire. Sotlarjeva je kriknila, toda že je zamahnil zločinec drugič in tretjič ter ji popolnoma raznesel glavo. Krik pa je vendarle čul mož Anton, ki je pograbil luč ter stopil s praga na dvorišče. V naslednjem hipu je zločinec pustil prvo žrtev, ki se je sedla na tla in skočil proti gospodarju. Najprej mu je izbil s sekiro iz rok svetilko, nato ga je pa udaril po rami, ker glave ni dosegel. Napadenec je takoj spoznal nevarnost in se hitro umaknil ter med klicanjem na pomoč pobegnil v temo. Bežal je proti vasi, kjer so ga čuli najbližji sosedje, ki so prihiteli iz hiš pogledat, kaj se je zgodilo. Sotlarja, ki je star že blizu 70 let, so našli na potu vsega v krvi, ki mu je tekla iz rane na rami. Mož se je upehan ter oslabiljen sesedel, vendar je imel še toliko moči, da jim je povedal, kaj se mu je zgodilo, ni pa se seveda zavedal, da je zločinec obdelal njegovo 60letno ženo še huje.

Proti Sotlarjevi hiši odhiteli domačini, ki so se oborožili, ker niso vedeli, če ni bilo na preži več tolovajev. Med nalivom so našli na tleh na dvorišču Frančiško Sotlarjevo z razbito glavo, dočim o napadalcu ni bilo duha ne sluha. Brž so jo prenesli v hišo na posteljo, nekdo pa je pohitel v Domžale po zdravnika in javil zločin oziroma. Zdravnik dr. Krenžar je ugotovil, da so udarci s sekiro smrtni. Sotlarjeva res ni ostala pri življenju in je danes dopolne umrla. Orožniki so takoj, ko so bili obveščeni, pohiteli na kraj groznega zločina. Skušali so najti sled za zločincem, kar pa ni bilo mogoče. Dež je sproti zabiral v mehki razmogeni zemlji vsako sled. Orožniške patrle so tudi danes ves dan na delu. Že sedaj obstaja sum, da zločin ni delo tujcev, marveč nekoga iz okolice, ki je moral dobro poznati razmere pri Sotlarjevih. Zakonca sta domovala na posestvu sama brez družine, hlapcev in dekel. Gospodar velja za precej petičnega moža in ju je zločinec gotovo nameraval izropati.

Sorzna poročila.

Curth. 24. marca. Beograd 10.—, Pariz 20.165, London 21.4475, New York 439.125, Bruselj 73.925, Milan 23.125, Amsterdam 240.20, Berlin 176.60, Dunaj 80.15—81.80, Praga 15.305, Varšava 83.10, Bukarešta 3.25.

Začasno zatišje v Španiji

Vladne čete so ustavile prodiranje, da si odpočijejo in pripravijo za novo ofenzivo

Pariz, 24. marca. r. Včerajšnji dan je potekel na španskih bojiščih v glavnem mirno. Na fronti pri Guadalajari se je center vladnih čet pomaknil nekoliko bližje proti Sigüenci. Vladne čete so zavzele še vas Villanueva de Arbesilla. Na Jarami so frankovci zopet začeli napadati, toda ti napadi daleč zaostajajo za prejšnjo udarnostjo njihovih čet, ki so demoralizirane zaradi neprestanih porazov zadnjih dni. Zanimive, a nejasne so vesti s fronte pri Posoblanzi, kjer so bogati rudniki, ki bi se jih hotel general Franco polastiti za vsako ceno, da bi mogel z izvozom rude plačati naročilo orožja in municije v inozemstvu. Frankovci poročajo, da so na tem odseku zavzeli vasi Villanueva del Duque in Alcazarehos. Toda o zavzetju teh vasi so poročali že pred tremi tedni. Ni jasno, ali so frankovci te vasi izgubili in sedaj ponovno osvojili, ali pa samo ponavljajo stare vesti o že davnem zavzetju teh vasi.

pred prenatrženimi koraki, ker bi moglo to zelo omajati zunanje politične položaje Nemčije. Boje se posebno, da bi se spričo prisrčnih odnosov med Italijo in Vatikanom moglo ohladiti prijateljstvo med Italijo in Nemčijo. Tudi se ne sme pozabiti, da živi v Nemčiji 20 milijonov katoličanov, ki so docela pod vplivom škofov. Vrh tega je cerkveni vpliv v Avstriji tako velik, da bi bilo za Nemčijo zelo težavno upirati se z uspehom proti kampanji, ki bo iz tega nastala. Tudi odnosi Vatikanu s Francovo Španijo so odlični in bi moglo to prekrizati nemške račune v Španiji. Zato nasvetujejo zmernejši krogi, naj se nemška vlada ne zmeeni za papežev encikliko in nadaljuje svojo akcijo za unifikacijo šolstva.

Nemčija bo odpovedala konkordat? V papeževi encikliki vidijo zaroto proti hitlerjevski Nemčiji

Berlin, 24. marca. r. V nemških uradnih krogih so silno razburjeni zaradi papežev enciklike proti narodnemu socializmu. Nemški poslanik pri Vatikanu je včeraj izročil oster protest, ob enem pa se je izvedelo, da bo že v par dneh zapustil papežev prestolnico, ker bo Nemčija odpovedala konkordat in prekiniti odnose z Vatikanom. Hitlerjevski krogi vidijo v tej encikliki neke vrste zaroto proti Nemčiji. Hitler bo na to odgovoril na način, kakor je Nemčija že vajena odgovarjati na take vrste žalitve. Namesto da bi Vatikan podprl borbo Nemčije proti komunizmu, mu po mnenju berlinskih krogov s takimi svojimi napadi na narodni socializem samo še daje podporo. Zmernejši krogi pa svare

novanjih napravila precej škode, najbolj prizadet je bil pa zdravnik g. dr. Novoseljski, ki stanuje poleg cerkve ter ima s cerkvene stiehe napeljana radio antena. Njemu je strela, ki se je razdelila v nebroj tokov, udarila v ordinacijski sobi v aparatu in mu povzročila precej škode. njegovi hčerki je pa osušila lase.

Cestna razsvetljava po vsem mestu je bila prizadeta, saj je bilo poškodovanih približno 40 obločin, od teh pa 6 v okolici Pungrata z zunanjim steklom vred različnih. Skoro po vsem mestu je zavladala tema, ljudje, v kolikor se niso spali, so si morali pomagati s svečami. Osebe Mayerjeve elektrarne je imelo danes ves dan dovoli opravka da je popravilo nastalo škodo. Ponekod je bil pokvarjen tudi telefon. Nočno delo v tovarnah je za nekaj minut obstalo. V tiskarni »Tiskovnega društva« je strela poškodovala motor, pri Mayerju je napravila škodo v kopalnici. Na Mestnem trgu, na Pungratu in v Polmestu so se skoro v vsaki hiši na električni napelavi požarili svetilni strela, ki je tako čudno skakala po mestu, predno je našla pot v zemljo.

Vremensko poročilo

po stanju z dne 24. III. ob 7. uri zjutraj
Rateče-Planica: +2, sneži, 20 južnega snega.
Planica-Slatna: 0, sneži, 5 pršica na 45 podlage, skakalnici 25 in 40 m uporabni.
Peč, Petelinjek: —2, sneži, 20 pršica na 110 podlage.
Pokljuka: —1, 30 pršica na 70 podlage.
Bistrica, Boh. jezero: +6, oblačno.
Kocbekov dom na Korošici: 210 snega, pršič.
Frischaufov dom na Okroščju: 150 snega, pršič.
Mozirska koča: 40 snega, pršič.
Po stanju z dne 23. III.
Ukrovnica: 20 pršica na 40 podlage.

Zaupnica francoski vladi

Pariz, 24. marca. z. Poslanska zbornica je včeraj začela razpravljati o dogodkih v Clichyju, kjer je pred dnevi prišlo do krvavega pokolja med levicari in fašističnimi ognjenimi križarji. Levicarski govorniki so zahtevali najodločnejše ukrepe proti desničarjem, predvsem pa razpust »Ognjenih križarjev«, ki se skrivajo sedaj pod firmo socialne stranke. Debatu je trajala vso noč in je še le danes zjutraj ob 6. prišlo do glasovanja, pri katerem je bila vladi s 362 proti 215 glasovom izrečena zaupnica.

Pekovska stavka v Lyonu

Lyon, 22. marca. w. V Lyonu in okolici je izbruhnila stavka pekovskih pomočnikov, ki zahtevajo takojšnjo uvedbo 40urnega dela na teden. Sklenili so, da bodo stavkali 24 ur, da pa bodo nadaljevali stavko, ako ne bodo ugodili njihovim zahtevam. V pekovskih trgovinah v Lyonu ni mogoče dobiti niti kosčka kruha.

Nočni naliv s strela

Kranj, 23. marca. Sicer smo vsakodnevnih ploh in nalivov letos že vajeni, vendar pa dosedaj vsaj strela ni udarjala. V ponedeljek zvečer okrog pol 11. ure pa je nad Kranjem divjala prava poletna nevihta. Naenkrat se je vtila gosta ploha, med dežjem pa se je malce zablikaio in v zvonik farne cerkve je udarila strela. Ker je streljovod na zvoniku pokvarjen, strela ni šla v zemljo, marveč je ubrala pot po električni napeljavi po mestu in napravila precej škode. Zračni pritisk strela je bil tako močan da je po hišah v bližini cerkve ljudi skoro vrglo s postelj. Silen tresk pa se je čul po vsem mestu in je napravil precej hrupa. Zdel se je kot nekaka eksplozija. Strela je tudi po privatnih sta-

Politični obzornik

»Slovenec« postavljen na laž

»Slovenec« je pred tedni poročal, da je bil v pravdi Sokolskega Saveza proti škofu dr. Srebrnič radi častikraja škof dr. Srebrnič v drugi instanci pred okrožnim sodiščem v Zagrebu popolnoma oproščen. Obenem je povdarjal, da je s to oprostitvijo sodbo dobil sijajno zadostitev škof dr. Srebrnič in da je s to sodbo ugotovljeno, da je vse res, kar je dr. Srebrnič svoječasno očital Sokolu v znanem škofovskem pastirskem listu. »Slovenski Narod« je pred tedni ugotovil, da so poročila klerikalnih listov o izidu pravde Sokol-škof Srebrnič deloma potrjena, deloma zlobno zavita, in iznesel o stvari resnico. »Slovenec« je na to molčal. Včeraj pa je moral priobčiti popravek pravnega zastopnika Sokolskega Saveza dr. Werkerja, v katerem popravku se konstatira, da je dr. Srebrnič utekel zasluženi kazni samo zato, ker se je posrečilo proces tako dolgo zavlačevati, da je med tem tožba — proces je trajal štiri leta — zastarela. Poštenjak »Slovenec« je popravek skril na peto stran med gospodarske vesti in inserate, da bi njegovi čitatelji vkljub vsemu ne izvedeli resnice o sokolskem procesu proti škofu dr. Srebrnič in še nadalje verjeli ono, kar jim je svoječasno natvezil »Slovenec«.

»Matica Hrvatska«

in nemika propaganda

Beogradska revija »Javnost« objavlja tole značilno beležko: »Matica Hrvatska«, ki je svoje čase izdajala Radiceva slovenska in napredna dela in najliberalnejše naše pisatelje, ki je celo svojo zbirko posvetila ruski književnosti in ki je sodelovala ne samo s Srbi in Slovenci, izdajajoč vzajemno srbske in slovenske pisce, marveč tudi z vsemi ostalimi slovanskimi narodi, — ima danes za predsednika dr. Filipa Lukasa, ki se je svoječasno postavil s svojim najintenzivnejšim jugoslovenstvom, a ki danes nastopa ob Starčeviću proslavi s klerofašističnim govorom, ki zatrjuje, da Hrvati po poreku niso Slovani, temveč Goti, ki se posmejuje načelu slovenske vza jemnosti in ki objavlja med knjigami »Mati ce Hrvatske« Ernest Bauerjevo knjigo »Današnja Nemčija«, — ki v toliki meri predstavlja propagando za fašizem in hitlerizem, da bi je niti sam dr. Goebbels ne mogel spretnjeje napisati. . . . Pa če je to tako, — zakaj bi »Matica Hrvatska« imela poleg skrbi za uspeh nacionalističnih nauk in njihove moči v svetu še skrb za nekega Ante Kovačiča, ki ni bil Got, marveč Hrvat in ki je poročil Srebričino, in na čigar predavanjih mladina ni sdvigala roke v pozdrav na fašističen način, eno po italijanskem, drugo pa po hitlerjevskem vzorcu, kakor je to po poročilu »Hrvatskega dnevnika« delala na Lukassovem predavanju. . . . »Kako se časi spreminjajo in z njimi tudi ljudje! Kako idealno bratsko je bilo razmerje pred vojno med Hrvati in Slovenci! Slovenci smo se čutili v Zagrebu, kakor doma. A danes? Kaj radi nam dajejo čutili, da smo v Zagrebu in na Hrvatskem tujci, ki so samo v napatje domačinom. To se pravi: dajejo nam čutili, da nas smatrajo za tujce, tisti, ki se postavljajo, da so Goti, torej Germani, Hrvatom-Slovanom pa smo Slovenci kakor nekaj, tudi še sedaj ljubljati bratje in vsikdar dobrodošli in v Zagrebu i v hrvatski pokrajini!

Načelna razsodba državnega sveta

Minister socialne politike in narodnega zdravja je razpustil delavsko zbornico v Novem Sadu in izročil upravo zbornice imenovanemu komisarju. Proti temu ukrepu se je delavska zbornica pritožila na državni svet, ki je o tej tožbi razpravljal te dni. Razsodil je, da ima minister socialne politike pravico imenovati komisarje v delavskih zbornicah, nima pa pravice zahtevati, da bi te komisarje plačevala delavske zbornice. — Ta razsodba državnega sveta je načelne važnosti. Odslej si bo minister padele pravilnosti imenovati v delavskih zbornicah komisarje, ker jih bo moral plačevati iz svojega žepa ali točneje povedano iz lastnih kreditov.

»Ne bo časa za potni list v Prago ali Moskvo!«

V »Mladi Hrvatski« čitamo: »V Splitu se je nedavno tega vršilo zborovanje bivše samostalne-demokratske stranke. Kakor konec krasni delo, tako se je tudi to zborovanje zaključilo s svečanim »koncem«, namreč z banketom. Na banketu se ni samo govorilo, marveč se je tudi pelo. Ali veste, kakšne pesmi so peli? Prepevali so — internacionalne. Kako ljudje hitro pozabljajo na svojo preteklost! Pred desetimi leti so isti ljudje, ki so sedaj prepevali internacionalne, s palicami in pagrafi razčiščevali med sabo gotove pojme, a danes se objemajo in prepevajo — internacionalno. Zdi se, da je nekdo pozabil, da se nahaja v zemlji Tomislava, Zrinjskega in Frankopana! No, bilo bi bolje, da bi se čimprej odpravili v Prago ali Moskvo, ker nekega dne ne bodo imeli več časa, da bi si preskrbeli potne liste. — »Mlada Hrvatska« je, kakor znano, klerikalno-frankovsko glišilo. Zato smo prepričani, da je gladko zlagano, da bi na konferenci, ki jo je sklical Večelav Vilder peti internacionalno, hihmo svetovsko Banjo!

Slabi izgledi za zaposlitev vajencev

Število obrti stalno pada, vajencev je pa čedalje več

Ljubljana, 24. marca. Vajenska anketa, ki bo jutri, nam o položaju med drugim tudi, da se v naši obrti opazijo zastoj že desetletja in da je zaradi tega število vajencev previsoko. O možnosti zaposlitve vajencev pri nas je pripravil zanimivo poročilo tajnik Delavske zbornice F. Uratnik. Iz poročila smo posneli ob tej priložnosti nekaj splošno zanimivih podatkov, da prikazemo naši javnosti le pred anketo njen velik pomen.

PREVEČ ROKODELSKEGA IN OBRTEGA NARASČAJA

Vajencev bi smelo vslopiti vsako leto v obrt le okrog 35 odst. skupnega števila mojstrov in pomočnikov, ako bi se število mojstrov in pomočnikov zmanjšalo le zaradi njihove onemoglosti in smrti, da bi ostalo nespremenjeno število vajencev. Toda število vajencev, ki se začne učiti vsako leto, je v nekaterih strokah celo trikrat višje, vsaj dvakrat pa v vseh. Število obrtnih podjetij se pri nas ni skoraj nič spremenilo v zadnjih štirih desetletjih. Vajencev je torej preveč, zlasti tistih, ki se naši rokodelci ne morejo več izseljevati in ker ne morejo dobiti dela v drugih pokrajinah in državi. Kakor ni mnogo izgledov, da bi rokodelci dobili delo v obrti ali da bi se celo osamosvojili, prav tako so mu navadno zaprti tudi vrata tovarn.

Ko so se posvetovali o novem obrtnem zakonu, so nekateri predlagali, naj bi se prihod v obrtne poklice omejili ter prilagodili gospodarskim razmeram, vendar obrtni zakon ni prinesel nobene določbe za to prilagoditev. S stališča celote je preveliko število vajencev, kajti, čim več je vajencev, tem več je pomočnikov, tem večji je naval na delovni trg in tem hujša je konkurenca med obrtniki zaradi prevelikega števila mojstrov. Toda posamezniki si skušajo pomagati s ceno delovno močjo — z vaje.

POTREBNE SO POKLICNE POSVETOVALNICE

Izgledi za zaposlitev vajencev so v splošnem slabi, vendar tega dosej ni nihče naglašal. Smotno ni nihče raziskoval, koliko vajencev bi bilo potrebno za posamezne stroke in nismo imeli nobenega jasnega pregleda nad delovnim trgom. Predvsem zaradi tega so potrebne poklicne posvetovalnice, ki so jih vedno zahtevali zastopniki delavstva. Poklicne posvetovalnice bi stalno spremljale razvoj posameznih gospodarskih panog in bi predlagale omejitve, kjer bi bile potrebne. Da bi se pa tem omejitvam preveč ne upirali posamezni obrtniki zaradi svojih, individualnih interesov ne glede na koristi splošnosti, so zastopniki delavstva predlagali, naj bi se po obrtnem zakonu

omejila korist, ki jo ima posamezni obrtnik od vajenca, in ne število vajencev. Najmanj, kar bi bilo treba doseči, pa bi bilo, da bi vajencev dobival za svoje delo plačo, da bi v svoji vajenski dobi zaslužil vsaj hrano in stanovanje.

TEŽKE NALOGE

POKLICNE POSVETOVALNICE
Izseljevanje je povsem prenehalo, kar znatno vpliva na število mestnega prebivalstva. V desetletju od l. 1930 do 1940 bi se moralo zaradi tega števila delovnih moči in inteligentnih in obrtnih poklicev povečati. Pri tem pa nastane vprašanje, ali je tudi mogoče zaposliti vse te delovne moči in ali je potreba po obrtnih izdelkih primerno velika. V naših tradicionalnih obrtnih in inteligentnih poklih ni mogoče zaposliti vsega prirastka prebivalstva. S tem težkočam bi morala predvsem računati poklicna posvetovalnica.

Če upoštevamo, da v dogledni bodočnosti še ne bodo odprle meje za prebete prebivalstva in če bo treba računati za avtarkijo v tem pogledu, da bi se naše prebivalstvo preživljalo samo, bomo morali predvsem skrbeti, kako bi izrabili čim bolj polja ter dvignili njihovo rodovitnost. Razen tega pa je treba hkrati skrbeti, da bi se povečala kupna moč kmečkega prebivalstva, ki edino lahko postane odjemalec industrijskega in obrtnega blaga v tolikani meri, da bosta obrt in industrija lahko živeli. Posebno pomembno pa bi bilo za rešitev naših socialnih vprašanj najti način, kako bi se izboljšale splošne socialne razmere na podeželju, se pravi stanovanjske, oblačilne, prometne itd.; podoželje namreč še vedno trpi pomanjkanje industrijskega in obrtnega blaga in ako bi se našel primeren način za izboljšanje prihodkov in izdelkov, bi bila odpravljena kmetijska in obrtna kriza.

SKLEPI IZ TEH UGOTOVITEV

Če bi hoteli točno ugotoviti, kakšni so izgledi za zaposlitev vajencev pri nas, bi morali raziskati razmere posebej v vsaki posamezni stroki po statističnem gradivu, ki ga je zbral referent, so izgledi za zaposlitev zelo slabi v splošnem. Zato prihaja do zaključka, da se ne sme dovoliti, da bi bili vajenci brezplačna delovna sila; glede na naraščanje prebivalstva je treba iskati nove eksistencne možnosti. Zlasti tako, da se poveča kupna moč podeželja in da se čim bolj dvigne rodovitnost naše zemlje. Da je vendar upravičen optimizem, referent opozarja na to, da se kljub goslo naseljenosti in nerodovitnosti Sloveniji rodovitnost polj in travnikov teoretično da povečati še za 100 odstotkov. Toda, ako bi povečali rodovitnost samo za polovico, bi bila ekstenza prebivalstva nastopajoče generacije zagotovljena.

G. Žebot je nato izpričal, da so tako v njegovi pisarni, kakor po ulicah prodajalci znake — »legitimacije« samo članom JRZ (ne da bi jih pri tem legitimirali); trdi, da obtožbeni niso mogli priti do znakov — »legitimacije« na poštah nafta. G. dr. Pihler je navedel, da to trditve še nove priče ter zahteval preložitve razprave.

Po daljšem prerkanju in po zaslišanju priče G. I. Ošlaka, ravnatelja tiskarne, je G. sodnik dr. Obrar razpravo zaključil z oprostitvijo vseh obtožbenic. Obtožbenec je uspešno branil g. dr. Andrej Lastič.

Ločitve zakonov v Ljubljani

Ljubljana, 24. marca. Med tisoči civilnih tožb, ki so jih statistike navedle za lansko leto so vštete tudi tožbe za ločitve zakonov. Številke glede ločitev so kaj zanimive, ker kažejo, da se vedno narašča število ločitvenih tožb, narašča pa tudi število med spravilnimi poskusi umaknenih ločitvenih tožb. Lani se je hotelo ločiti 107 zakoncev v Ljubljani. Od teh je bilo dokončno rešenih s sodbo ali obojestranskim sporazumom le 36 ločitvenih tožb. Med spravilnimi poskusi jih je pa bilo umaknenih 49. Od ločitvenih tožb, ki so bile vložene lani, jih je ostalo nerešenih 22. Videti je torej, da se je posrečilo v 49 primerih pomiriti in spraviti zakonce, ki so smatrali svoj zakon za nevzdržen in so vložili ločitveno tožbo.

Glede vzrokov je na prvem mestu še vedno denar. Slabe gmožne razmere ne preprečijo samo sklenitve novih zakonov in ne gre na njih račun samo veliko število kriminalnih sprovodov in nezakonitih otrok, temveč so tudi glavni vzrok za razprtje in sovraštvo med zakonci.

Predavanje JS

Ljubljana, 24. marca. Po predavanju prof. dr. Kuščarja, prireditelja krajevnih odborov, predavala bo g. dr. Vladimir Murko, privatni docent ljubljanske univerze o temi »Češkoslovaki in naš Jadran«.

Ideja Jadranske straže in propaganda za naš Jadran nista ostali samo v mejah naše države, temveč sta padli na rodovna tla tudi v bratski Čehoslovaki. Iz statistike našega tujkega prometa je razvidno, da spadajo Čehoslovaki med največje ljubitelje našega Jadrana. Dokaz temu je ustanovitev podružnice Jadranske straže, tujkoprometnih uradov, izdajanje raznih časopisov za propagando našega morja itd. Ni rešev v Čehoslovaki, ki ne bi opisovali lepote in zanimivosti našega Jadrana. Bivši mornarji in častniki izdajajo časopis »Moje Svojanum«, Jadranska straža pa »Moje«. Da dokazuje ljubezen za naše morje, so Čehoslovaki vzdolž naše obale zidali svoje domove, letovišča in hotele. Vsako leto pošiljajo svoje otroke na Jadran ter jih vzgajajo v pomorski zavesti.

Predavatelj g. dr. Murko nas bo seznanil z vsemi podrobnostmi in vzroki, ki so silili brate Čehoslovake, da del svoje zunanje politike posvetijo propagandi za naše morje. V predavanju g. dr. Murka bomo slišali mnogo zanimivih in poučnega, kar nam bo služilo za pobudo, da tudi mi posvetimo še mnogo več pozornosti našemu morju in Jadranski straži. Vstopnine ni.

Naval na živilski trg

Danes so vodile naše gospodinjstvo glavno bitko na živilskem trgu. Zato so tudi prodajalci založili trg izredno dobro, da so bili povsem zasedeni vsi prostori. Niti slabo vreme ni zadržalo kmetič iz oddaljene okolice, da bi ne prišlo v mesto. Pa tudi gospodinjstvo zadnje čase niso več tako občutljive za vlago in se ne boje blata in ne dežja, ko je treba nastopiti križev pot na trg.

Danes je bila na mesarskih stojnicah prava razstava gnjati, ki je bila tako vabljivo izbožena, da se je marsikoga polastilo praznično razpoloženje kljub finančnim oviram. Gnjat pa tudi tako vabljivo diši, da bi si morali nadeti posebno masko, ki bi nas branila pred smrtnimi jarami. Baje si bo moral tudi letos marsikdo nataktni masko, ko se bodo drugi mastili z velikonočnimi dobrotami. Cene prekajenega mesa so sicer zmerne, od 16 do 20 Din v splošno, toda če dva delata isto, ni isto.

Nenavaden naval je bil tudi na zelenjadnem trgu, ki je bil še tem bolj dobro založen zaradi jutrišnjega praznika. Jutrišnji praznik sicer ni več uradno in ne cerkveno praznik — najbolj konservativni so le denarni zavodi, ki bodo jutri zaprti — toda tudi kmetič si ne dajo vzeti starih praznikov tako kratkoma in hočejo biti bolj papeški kakor papež sam. Meščani pa jutri ne bodo praznovali, ker ne utegnejo zaradi priprave na mnogo imenitnejše praznike. Veseli moramo biti, da je zelenjava tako poceni in da je toliko, kajti spomladi in tudi na samo veliko noč so zelenjadne kure zelo primarne. Na zelenjadnem trgu se cene niso spremenile. Pač pa je bilo danes že nekoliko dražje maslo na mlečnem trgu. Gospodinjstvo so se trgale zanj kakor za suho zlato. Da se bilza velika noč, so danes opozorile mlekarice naše gospodinjstvo marsikje v mestu. Sesiralo se jim je namreč mleko, kakor je pač navada pred prazniki, ko mlekarice lahk prodajo vsako tekočino, ki je vsaj nekoliko podobna mleku.

Z jaci nas prav bombardirajo, toliko je na trgu. Razširjeni prostor za perutnino

ski trg je bil danes pretesen. Dočim je bilo jaci poceni na izhodu, povprečno 16 do 22 komadov na 10 Din, ni bilo napreda mnogo baš lepe perutnine v primeri s cenami. Precej je bilo tudi napreda kuncev. Zaklane perutnine ni bilo mnogo, ker so jo kupovale samo gospodinjke, ki bodo jutri pramovale svoj god.

Iz Maribora

Tednajo mariborskih obrtnikov. V ponedeljek zvečer so se vršili v restavraciji Narodnega doma občni zbor Zdrženja obrtnikov v Mariboru, ki ga je vodil predsednik g. Vahar. Uvodoma je pozdravil obrtnega referenta g. dr. Senkoviča, območnega nadzornika g. Založnika in Komisarja Okrožnega odbora v Mariboru g. Lašiča, nakar je podal izbrano poročilo o tednjah obrtništvu in poudarjal, da je Zdrženje vložilo v imenu obrtništvu mnogo protestov, ki pa so bili vse premalo upoštevani. Tajniško poročilo je podal g. Koser in navedel, da šteje Zdrženje obrtnikov 110 članov-mojstrov, 50 pomočnikov in 52 vajencev. Organizacija se je zelo borila proti šušmarstvu, ki pa se vedno bolj širi in upropašča legalnega obrtnika. Vsi obrtniki so se soglasno izrekli za ukinitve Okrožnih odborov v Celju in Novem mestu. Ostaneta naj le Okrožna odbora v Ljubljani in Mariboru. Zanimivo je, da se je občni zbor zoperstavljal nameravane starostnemu zavarovanju delavstva, ker zadene s tem obrtništvo novo breme, kajti obrtniki zahtevajo tudi zase starostno ali vsaj nezgodno zavarovanje. Volitev tokrat ni bilo.

— Studenčani protestirajo proti davčnemu zvišanju. Te dni je bil v studenški občini razgrnjen novi občinski proračun. Ta izkazuje 93% davčno doklado, ki je do slej znašala le 58%. Povišanje je treba predvsem iskati v vzdrževanju šolskih posojih in učnih moči. Ker so Studenčani že doslej težko prenašali davke, so sedaj še bolj prizadeti in so zato mnogi davkoplačevalci vložili protest proti davčnemu zvišanju v novem proračunskem letu.

— Upravičena zahteva mariborskih mesarjev. Ker so mesarske stojnice na Glavnem trgu izpostavljene oblakom prahu, zahtevajo mesarji, ki trpe zaradi tega veliko škodo, da mestna občina skribe za redno skropljenje Glavnega trga. Skropljenje naj se izvrši v zgodnjih jutranjih urah. Avtomobilisti naj ne vozijo tik ob stojnicah, po možnosti pa naj preusmerijo svojo vožnjo, ker je to potrebno tudi iz higienskih razlogov, kajti Mariborčani nočejo kupovati s prahom obloženega mesa.

— Mož ustrelil svojo ženo. Pri Sv. Anji v Slovenskih goricah se je v ponedeljek popoldne odigrala krvava družinska tragedija, ki je terjala življenje 52letne posravnice Suzane Kurbus. Imenovana je v pravnici s svojim možem zaradi neke zapušćinske zadeve. Ker mož s potekom nedavne razprave ni bil zadovoljen, se je ponovno prepil z ženo. Tako tudi usodnega dne. Med prepilom je potegnil samokres

vala Josip Toplak in pogorela Marija Denša. Škoda je okoli 180.000 Din.

— Naplavljeno truplo. Blizu Mute je Drava naplavila truplo neznanega starejšega moža. Oblasti so uvedle preiskavo v svrhu ugotovitve utopljenega identitete.

— Neznana kam je pobegnila te dni 15-letna Justina Vehovec, hčerka delavice iz Hratja pri Limbušu. Deklica je odnesla s seboj svojo obleko. Vsa prizadevanja so ostala brezuspešna.

Beležnica

KOLEBAR

Danes: Sreda, 24. marca katoličani: Gabrijel.

DANASNJE PRIREDITVE:

Kino Matica: Port Artur.
Kino Ideal: Dekle iz Schwarzwalda.
Kino Sloga: Marija Bašičeva.
Kino Union: V vrtincu enega večera.
Vodnikova družba občni zbor ob 18. v prostorih ZKD.
Motoklub Ilirija občni zbor ob 20. v restavraciji »Slon«.
TKD Atena pravilnična ura za malčke ob 16. v Delavski zbornici.
Koncert splitskega moškega zbora »Zvonimir« ob 20. v veliki filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta.

Ispod sita

Star pregovor pravi, da naglica ni nikjer dobra. To so sprevredili tudi v naši poštni upravi in sklenili so, da se ne bodo nikoli več prenažili, saj se tudi počasi daleč pride. Če imamo recimo v stolnem Belgradu navadnega ali poslovnega prijatelja, si ti lahko pripeti, da hoče govoriti on s teboj ali pa ti z njim. Zvezati vaju morajo postrežljive telefonistke in če imata srečo, da je telefonska proga prosta, lahko govorita. Ta sreča je sicer redka, ni pa izključena. Vzemimo pa primer, da doma nimaš telefona in da pošlje prijatelj iz Belga grad poziv, da pridi ob tej in tej uri v telefonsko celico na glavno pošto, da se pomeniš. In tu pridemo do naglice.

Pripetilo se je namreč že večkrat, da je bil poziv k telefonskemu pogovoru dostavljen prijatelju v Ljubljani šele drugi ali celo tretji dan in prijatelj v Belgradu z njim ni mogel telefonično kramljati. On ga je seveda čakal pri telefonu v Belgradu, a ljubljanskega prijatelja ni bilo. Kaj menite, ali bi se poštna uprava hudo pregrešila zoper pregovor o naglici, če bi poskubela v takih primerih, da bi prišli ljubljanski pozivi pravočasno v prave roke? Mislimo, da bi ji lahko to naglavo oprostili, saj je sicer vzorna in vse hvale vredna.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 24.: Med štirimi stenami. Krstna predstava. Premierski abonma.
Četrtek, 25.: Zaprt.
Petek, 26.: Zaprt.
Sobota, 27.: Zaprt.

★ Izredno zanimiva premiera, krstna predstava I. Brncičeve drame »Med štirimi stenami« se bo vršila danes zvečer za premierski abonma. Avtor je orisal konflikt v meščanski rodbini, ki deli očeta in otroke po ideologiji v nasprotnike ter sproži usodno dogodke. Nenavadno živi in udarni dialogi in dramatično dejanje, sloneče na globoko zajeti ideji drame, dajejo delu vrednost. Režiser in inscenator ing. arch. B. Stupica.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sreda, 24.: Trubadur. Gostovanje Marija Šimenca. Red Sreda.
Četrtek, 25.: Zaprt.
Petek, 26.: Zaprt.
Sobota, 27.: Zaprt.

★ Gostovanje tenorista gosp. Marija Šimenca v »Trubadurju«. Drevo bo pel naš izvrstni tenorist vloga Maurica, ki se njegovemu junaku temu tenorju prav posebno podaja. Bleak šimenčevega glasu prihaja v pririzoritev opere na izreden umetniški nivo. Vsi občudovalci njegovega glasu bodo imeli zopet priložnost uživati šimenčevo gostovanje kot poseben muzikalen dogodek. Predstava je za red Sreda.

Obutev se podraži

po 1. aprilu vsled nove banovinske trošarine.

Pohitite, kupite še danes

Vlom v gostilno Jager v št. Vidu

Denarja vlomilci niso dobili, pač pa so se najedli in napili

Ljubljana 24. marca. V št. Vidu so imeli večeraj senzacijo. Povzročili so jo drzni vlomilci, ki so zadnje čase v severni okolici mesta silno podjetni in ki povzročajo prebivalstvu mnogo skrbi. Po št. Vidu in okoliških vaseh se skriva vedno po več tolp brezposelnih pohajčev. Zbirajo se v gozdu nad vasjo, kjer se podnevi zabavajo s kartanjem in drugimi igrami, ali pa pod kozolci po polju ter v Ježah, kjer polegavajo in si pripovedujejo zgodbe iz svojega življenja ter kriminalnega sveta. Orožniki jim niso kos, ker imajo tolovaji urejeno pravo ogleduško službo, zato se jim sproti lahko izmikajo.

Včeraj zjutraj gostilničar Valentin Jager, čigar hiša stoji sredi št. Vida ob glavni cesti, ni mogel iz prvega nadstropja, kjer ima družina stanovanje, v pritličje. Vrata so bila zapahnjena. Sprva ni bil preveč presenečen, ker se pa na njegovo bučanje po vratih dolgo ni nihče odzval, se mu je zdelo to čudno. Končno se je na njegovo in trkanje drugih, vendarle odzval eden izmed uslužbencev, ki je zaslišal ropot z dvorišča. Prihitel je v vežo ter odprl vrata, nakar je gostilničar odhitel v gostilniške prostore. Čim je odprl vrata, je zagledal na mizi dva »štefanca«, v katerih pa je bilo le malo vina, okrog pa šest kozarcev. Po mizi je bilo razmetanih tudi nekaj še mokrih cigare, dočim je zagledal zunaj na dvorišču dva prazna koša. Čim je stopil v šrambo, je opazil, da je popolnoma izpraznjena.

V hiši so bili ponotč vlomilci, ki so mu pobrali iz šrambe 15 velikonočnih šunk, težkih nad 60 kg, mu odnesli dve veliki posodi čiste masti, skupno 55 kg, popliti skoraj 4 l vina, mu pokradli cigarete in si privoščili še drugih dobrot potem, ko so opravili svoje delo ter njega in družino zaklenili v gorle nadstropje, iz katerega ponotč ne bi mogel tudi če bi čul smiljiv ropot. Zlasti jim je dišalo žganje, likerji in klobase. V prvi vrsti so zločinci seve stikali za denarjem, ki ga pa niso našli, ker ga odnaša natakarna s seboj. Ponotč, ko je bilo vlomljeno je silno deževalo in je zunaj tuilil veter, tako da je zaglušil vsak ropot in so vlomilci delali nemoteno. V hišo so prišli skozi vrata, ki so jih odprli z vitrihom. Preden so s plenom odšli, so ponesnažili vežo.

Orožniki domnevajo, da gre za isto vlomsko tolopo, ki krade po Dravljah, Kosezah in drugih okoliških vaseh in ki je oplenila tudi koseško cerkvico, kjer je škoda nad 8000 Din. Pred dnevi so vlomilci odnesli tudi iz Trobečve gostilne v Kosezah domala celega prašiča. Pobasali so v malhe 72 suhih klobas ter nad 40 kg slanina. Na ponočne izlete odhajajo tudi v daljino okolico in so obiskali pred dnevi Bojstvo gostilno na Fužinah. V gostilni so vdrli v omaro, iz katere so ukradli okrog 2000 Din gotovine in nekaj srebrnine.

Zločinci imajo nedvomno svoje zatočišče nekje na skrajni periferiji in so varnostni organi vse dni na delu, da bi izsledili zločinsko gnezdo.

Pred sodiščem radi shoda JRZ

Maribor, 23. marca. Danes dopoldne se je vršila v dvorani št. 15. tukajšnjega okrajnega sodišča že petkrat predložena razprava proti Ivanu Kreftu, bivšemu uredniku »Ljudske pravice« in tovarišem. Obtožbeni so bili, da so ponaredili znake — »legitimacije«, ki jih je izdala JRZ za svoje člane, ki so imeli namen udeležiti se shoda JRZ 9. avgusta 1936. v Mariboru. Ti znaki oz. »legitimacije«, kakor jih je imenoval advokat g. dr. Pihler, so bili napravljeni iz slovenskega traka, na katerem je bilo napisano »Slovenski tabor — Maribor 9. VIII. 1936« Obtoženec g. Kreft je priznal, da je v tiskarni naročil preproste znake — »legitimacije« z namenom, da jih pošlje vsem tistim, ki so bili zaradi nošenja slovenskih trakov kaznovani. S temi trakov naj bi dokazali oblastem, ki so jih kaznovali, da nošenja slovenske zastave ni prepovedano, ker so udeleženci shoda JRZ take znake nosili pred očmi ministrov. Iz gotovih razlogov je Kreft naročil pri tiskarni storiti še pred shodom in tiskarna mu je slovenski trak vrnila brez napisov. Znaki — »legitimacije«, ki jih je policija zaplenila pri obtožencih in ki bi naj bili ponarejeni, so bili originalni. Prodajali so jih v pisarni g. Žebota in na dan shoda celo na ulicah.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

F

Globoko užaloščenim naznanjamo, da je po kratki bolezni včeraj dopoldne umrl naš nadvse ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Anton Šramel
fin. uradnik v pokoju

Na zadnji poti ga spremlimo v četrtak, dne 25. marca 1937, ob 3. uri popoldne, izpred mrtvašnice veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 24. marca 1937.

EDVIGA ŠRAMEL, rojaka KUKANJA, soproga;
ing. ANTON, ing. VLADIMIR, dent. MAKŠ,
BOGO, sinovi — in ostalo sorodstvo.

DNEVNE VESTI

— Da bodo turistični stiki med Jugoslavijo in CSR se tesnejši. Nova mednarodna tarifa za prevoz potnikov, prtljage in brzovalne robe med Jugoslavijo in Češkoslovaško, ki stopi v veljavo 1. aprila omogoča potnikom iz Češkoslovaške, da kupijo že ob prihodu v našo državo direktno vozni listek ne samo do naših železniških postaj, temveč tudi do vseh pristanišč jadranske, dubrovačke in zetske plovnice. Kupijo lahko tudi direktno vozne listke od vseh teh pristanišč do češkoslovaških železniških postaj. Ta kombiniran način potovanja po železnicah in parnikih v mednarodnem prometu pomeni novost, ki bo še bolj poglobila turistične stike med obema državama.

— Za prvo slovensko filmsko podjetje. V praškem listu »Telegraph« se obrača Pavle Lovrič na češka filmska podjetja z vprašanjem ali bodo dovolila, da jih prehitijo v Jugoslaviji druga filmska podjetja. Baš čehi so si pridobili največji zaslug, da je Dalmacija tako dobro znana v inozemstvu in jugoslovanska vlada bi dejansko podprla češkoslovaška filmska podjetja, če bi slo za ustanovitev prvega velikega slovenskega filmskega podjetja.

— 25 novih letališč dobimo. Vodstvo Aerokluba v Beogradu je sklenilo zgraditi v prihodnjih petih letih po državi 25 novih letališč, izločati 1.000 novih pilotov in zgraditi več novih hangarjev. Ustanovitve jih bo 10 turističnih in 10 šolskih eskadrilij po 5 aeroplanov. Tudi Karlovec in Split dobita moderno letališče.

— Pogajanja o ustanovitvi kompenzacijske urada. Dve svojcas so se vršila med interesi Jugoslavije, Italije, Nemčije, Avstrije in češkoslovaške pogajanja o možnosti ustanovitve kontrolnega urada za kompenzacijske posle med državami. Zdaj so se pogajanja obnovila in nadaljujejo se v Opatiji.

KINO SLOGA
Danes poslednjič!
Dunajski velfilm
MARIJA BASKIRCEVA
V glavnih vlogah: Lili Darvas, Hans Jaraj, Szöke Szakall

MATICA
Danes poslednjič!
Veliki spijonaški film iz junaških bojev za časa rusko-japonske vojne
PORT ARTUR
Adolf Wohlbrück Rene Deltgen
Danes predstava samo ob 16. uri, obe večerni predstavi odpadeta vsled koncerta.

UNION
Danes poslednjič!
Veliko filmsko delo po romanu pisatelja Stefana Zweiga
V VRTINCU ENEGA VEČERA
V glavnih vlogah Gaby Morlay, Charles Vanel — Režija V. Tourjansky

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

— Beograjski župan v Berlinu. Predsednik beograjske občine Vlada Mić je posejil berlinskega župana dr. Lipperta. Z njim sta bila naš poslanik v Berlinu dr. Cincar Marković in svetnik nemškega zunanjega ministrstva dr. Busset. Berlinski župan je dal beograjskemu županu na razpolago avto, da si je ogledal Berlin zlasti kolonijo malih delavskih stanovanj. Dr. Lippert je izročil beograjskemu županu častno plaketo berlinske občine.

— Iz službenega lista. Službeni list kr. banske uprave dravske banovine št. 24, z dne 24. t. m. objavlja pravilnik za izvrševanje uredb o zatiranju tihotapstva z umetnimi sladili, ratifikacijo konvencije, s katero se določa najnižja starost za otroke, ki se pripuščajo za mornarsko delo, usvojene kot osnutke konvencije po mednarodni konferenci delav. po Braziliji, pristop Velike Britanije na ozemlje otoka Norfolk in mandatsno ozemlje Nori h konvenciji za zaščito industrijske svojine, pristop Velike Britanije h konvenciji za izenačenje nekaterih predpisov o mednarodnem prometu po zraku in k naknadnemu zapisniku za Malajske države, Sev. Borneo, Saravak in Tongo, denarne kazni po poslovnem redu za industrijskega podjetja in objave banske uprave o pobiranju občinskih davčnin v l. 1937-38.

— Zivalske kužne bolezni v dravski banovini. Po stanju z dne 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska kuža na 35 dvorcih, mehurčasti izpuščaji na 5, steklina na 2 in v enem primeru, svinjska rdečica na 2, vranični prisad v enem.

— Za mrtva proglašena. Okrožno sodišče v Celju je uvelodilo postopanje, da se proglašajo za mrtva trgovski pomočniki Franc Ermenec iz Ljubljane in Franc Lončar iz Skarje. Oba sta se izselila v Ameriko, od koder se že blizu 30 let nista oglasila.

— Smučarski izlet (turni tečaj) SPD čez Triglavsko gorje po od 4. do 11. aprila. Odhod iz Ljubljane 3. 4. Sestanek udeležencev se istega dne po prihodu zadnjega vlaka v Mojstrano v hotelu »Triglav« (Rabice). Odhod iz Mojstrane v nedeljo ob 6. jutraj. V ponedeljek prvi dan izlet na Kredarico — Aleksandrovo dom in nazaj. Drugi dan čez Hribarico in na Kopicu na Triglavsko jezero. Tretji dan čez Kal in Lanževico na Bogatin in v Dom na Komni. Četrty dan izlet na Mohorščak. Peti dan čez Konjsko sedlo na Vogel. Šesti dan čez Rodice in Raskovec na Orožovo kočo pod Črno Prstjo. Sedmi dan povratek. (Po potrebi se izleti spremene po dogovoru z udeleženci). Prinesite s seboj v nahrbtnikih očala, kožo za vzpon, kapo čez ušesa, in rezerva dela stremen, od mož medijum, kletar, mix in parafin. Smuči okovane! Pozor za udeležbo je vzdržnost in znanje pluznih obratov. Prijava v pisarni SPD, Ljubljana, Aleksandrova cesta 4/I, palača »Viktorija«, telefon 2963.

— Putnikovi izleti za velikonocne praznike. Putnik, Ljubljana v zvezi s Putnikom Zagreb in Maribor priredi za velikonocne praznike sledeče izlete z vlaki od 27. do 29. marca: V Split, cena samo vožnji Din 260.—, cena vožnji in vsej preskrbi in vodičem Din 505.—, v Benetke, cena samo vožnji Din 160.—, cena vožnji in vsej preskrbi, izletom in vodičem Din 410.—, na Korško, cena samo vožnji Din 140.—, cena vožnji in vsej preskrbi, izle-

tom in vodičem Din 435.—. Vse ostale informacije v biljetarnicah »Putnik-a, Ljubljana.

— Neresnične vesti o podjetju »Tivar«. Po nekaterih listih v naši državi se širijo zadnje dni različne vesti o podjetju »Tivar« v Varaždinu. Tudi mi smo deloma kot kronisti te vesti zabeležili. Najprej je bilo rečeno, da namerava »Tivar« zapreti svoje prodajalnice, češ, da so se zgodile v njih poverbe. Takoj drugi dan se je pa pokazalo, da je ta vest gola laž, kar je bilo itak jasno, saj so uslužbenci v »Tivarovi« prodajalnicah znani kot pošteni in vestni. Potem se je razširila vest, da namerava »Tivar« opustiti damsko konfekcijo. Tudi ta vest se je izkazala kot neresnična. Včeraj je pa priobčila beograjska »Politika« novo izmišljotino, češ, da odpušta »Tivar« delavce in delavke, ki da jih je odpustil že 120. ker namerava skriti obratovanje. Vse kaže, da se je začela od nekdaj sistematična gonja proti »Tivaru« in da ima neko interes na tem, da se širijo take neosnovane vesti. Vodstvo podjetja o kaki omejitvi obratovanja ali o odpustanju delavcev ničesar ne ve, še manj pa o kakršnihkoli poverbah v prodajalnicah.

— Vloge pri hranilnicah so narasle v januarju za 12.872.517 Din. Po podatkih Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani so narasle vloge pri slovenskih hranilnicah v januarju za 12.872.517 Din. Med tem ko so iznašale 31. 12. 1936 (brez obresti) skupaj 999.8 milijona Din, so iznašale 31. 1. 1937 1.012 milij. Din. Del prirastka tvorijo sicer obresti za 1. 1936, ki so pri nekaterih že pripisane glavnici, vendar je prirastek večinoma pravi prirastek (presežek vlog nad dvigi). Če izpustimo hranilnice, pri katerih so narasle vloge le zaradi pripisa obresti, opazimo prirastek vlog na knjižice pri 7 hranilnicah, prirastek vlog v tekočem računu pa pri 12 hranilnicah (od 20, ki vodijo tudi tekoče račune) ter prirastek vseh vlog pri 9 hranilnicah. Število vlagateljev na knjižico je naraslo pri 8 hranilnicah, število vlog v tekočem računu pa pri 5. Skupno število vlagateljev pri vseh 30 hranilnicah iznaša 138.349. Te številke dokazujejo, da se zaupanje v hranilnice in denarne zavode polagoma vrača.

— Statistika naše zunanje trgovine v letu 1936. Oddelek carin v zunanjem ministertvu je izdal statistiko zunanje trgovine kraljevine Jugoslavije za leto 1936. Knjiga obsega 613 strani in stane 200 Din.

— Nov grob. Danes je umrl v Ljubljani v pokopnišnici finančni uradnik g. Anton Šramel. Pokojni je bil v mestu splošno znan in priljubljen. Poleg žalostnih svojcev zapuščal mnogo prijateljev in znancev, ki ga bo do težko pogrešali. Pogreb bo jutri ob 15. izpred mrtvašnice veže splošne bolnice. Bodi mu lahka zemlja! Ugodni pokojnikovi rodbini ob težkem udarcu naše iskreno sožalje!

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno deževno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Splitu in na Rabu. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 23, v Beogradu in Splitu 18, v Zagrebu 16, v Mariboru in Sarajevu 15, v Ljubljani 13,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 751,8, temperatura je znašala 6,6.

— Zapestna briljantna ura izgubljena. Zapestna briljantna ura je bila izgubljena sredi na poti od Mirja do glavnega kolodvora. Najditelj se naproša, da jo odda proti primerni nagradi na policiji. Pozor pred nakupom!

— Dve nesreči. Davi so prepeljali hudo poškodovanega v ljubljansko bolnico 26-letnega posestnikovega sina Ivana Sušnika, doma iz Kravjega Brda pri Krašnji. Fant je bil zaposlen v tankajšnjem kamolomu, kjer ga je sredi pota udaril kamen. Nesrečnega so potegnili tovariši izpod kamena z zlomljenima nogama. V Škofji Loki se je pa ponesrečil glavninar Anton Žitnik iz Zrnice. Zgrabila ga je majhna žaga na električni pogon ter mu prežgala roko tik pod komolecem.

— Še o požaru v Podkraju. Dne 11. t. m. smo objavili poročilo o požaru v Podkraju in dne 22. t. m. kratko odhorovo poročilo, a danes dodamo še tole: Res je, da se je gasilski avto po kratki vožnji ustavil in po zopetni vožnji je odpovedal laž. Zato bi bila vožnja po slabi cesti res nevarna. Tisto dopoldne pred požarom je gasilski avto vozil po mestu. Kar se pa tiče vožnje v privatne svrhe je dobro znana vožnja z defektom na Nivcah in to zadostuje.

— Težka tramvajska nesreča v Zagrebu. Včeraj jutraj se je pripetila v Zagrebu na vogalu Frankopanske ulice in Ilce težka tramvajska nesreča. Skupaj sta trčila dva tramvaja in sicer tako močno, da sta se prevrnila. Nesrečo je zakrilil vozač enega tramvaja, ki na postajališču pri Frankopanski ulici sploh ni ustavil. Prvi hip se je govorilo o mrtvih in velikem številu ranjenih, pozneje se je pa izkazalo, da ni bilo tako hudo. Štiri ranjene so prepeljali v bolnico, nekaj jih se pa še kar domov. Nevarno ni bil nihče ranjen. Policija je aretirala vozača Josipa Matekoviča, ki je nesrečo zakrilil.

— Nova obravnava v naši aferi. Kasacijsko sodišče je odredilo, da se bodo obravnavala 19. aprila pred zagrebškim okrožnim sodiščem tri kaznivna dejanja iz znane naške afere. Toženi so Adolf Schlesinger, dr. Filip Schlesinger, Aleksander Sohr, Viktor Gutmann, Alfred Szuszk, Aleksander Rožič, Ervin Sartori, dr. Zvonimir Bratanič in Mavro Sukč.

— Tik pred poroko v smrt. V Topolovcu blizu Sieka si je končala včeraj življenje 19letna Ivanka Vukelič Zastupila se je z očetovo kislino in knalu po prevozu v bolnico izdihnila. Takoj po veliki noči bi se morala poročiti s sosedovim sinom, ki ga pa ni marala. Zaljubljen je bil v drugo, toda sosedov sin se je bil tako zagledal v njo, da ji je opetovano grozil, da ji bo prezezel vrat, če ga ne vjame. To je na dekleta tako učinkovalo, da je segla po strupu.

— V cerkvi ubit šakal. Na otoku Korčuli v pristanišču Stročici se je pojavil včeraj šakal, ki so ga začeli psi zasledovati. Zver se je ustrašila in skočila v cerkev. Psi so ostali zunaj. V cerkvi je začel šakal tuliti, da so prihitieli iz bližnjega samostana dominikanci. Poklicali so še stanovce bližnjih hiš in končno so šakala ubili.

— 5.000.000 Din so izgrubili radi stavke. Pogajanja v zadevi izkvalificacije stavke v cementni industriji se vrše zdaj v Beogradu, ker v Splitu ni bilo morebiti doseči sporazuma. Stavka traja že 53 dni in delavstvo izgublja ta čas na mesedah okrog 5.000.000 Din.

Iz Ljubljane

— Iz Stavba se je začela. Na vseh večjih stavbah, kjer so začeli delati v jeseni in je delo počivalo čez zimo, zdaj že delajo. Pred dobrim tednom so obnovili tudi delo pri Delavskem domu, kjer je zdaj že sezidano priličje. — Celo naselje je nastalo zadnja leta na nekdanjem sportnem igrišču Ilirije pred gorenjskim kolodvorom, kjer so tudi pred dnevi začeli zidati dve večji stanovanjski hiši, dočim jih je 5 drugih, ki so jih začeli zidati lani, še pod streho. Ob Ruski cesti bo stala dvonadstropna stanovanjska hiša J. Novaka, ob Medvedovi cesti je pa začelo zidati podjetje V. Bateljnica A. Karlanderju trinadstropno stanovanje, siko hišo. Okolica gorenjskega kolodvora se je zadnja leta temeljito spremenila z novo stanovanjsko četrtjo. Knalu bo zazidan ves Kosevjev travnik, morda že letos, saj je nezazidanih le še nekaj parcel.

— Iz V kapeli starokatoliške cerkve v Ljubljani na Gosposvetski cesti št. 9 bo na velik četrtak ob 7. uri zvečer v spomin postavitev presv. Rešnjega telesa slovensa sv. maša s splošno spovedjo in skupnim velikonocnim obhajilom.

— Iz Oratorijski koncert v Ljubljani. Drevi ob 20. uri ob v veliki filharmonični dvorani prva izvedba velikonocnega oratorija Trpljenje Jezusovo v Ljubljani. Delo je napisal na podlagi splitskih cerkvenih ljudskih popevk skladatelj Boris Papandopulo, ki izvedbo tudi dirigira. Kot solisti nastopijo v vlogi evangelista g. Vidjak, kot Jezus g. Domanič, kot Pilat g. Novičer, kot dvonadnik g. Strello in škofov sluga Kruno Skarica. Vse vloge zbora in sicer zbor slug, dalje zbor židov, vojakov in kristjanov poje pevski zbor Zvonimir, ki šteje 52 članov. Oratorij se je v Dalmaciji ponovno izvajal, sredi pa na koncertu v Zagrebu. Opozorjamo, da je sedežev vseh vrst in cen dovolj na razpolago v predprodaji v knjižarni Glasbene Matice, kjer se dobi tudi tiskani spored.

— Iz Okrožni odbor obrtniških združenj naznanja, da se v smislu navedbe o odpiranju trgovskih in obrtnih obratovanj z dne 6. 5. 1930 (Službeni list št. 5/2 iz l. 1930) smatra praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. marca kot delavni dan in smejo biti tega dne navedene obratovalnice vse danoprtje.

— Iz Jadranska straža v Ljubljani vliudno opozarja svoje p. t. članstvo na nocojšnji koncert splitskega »Zvonimira« v veliki filharmonični dvorani. Vsa pozornost velja bratskim pevcem, ki se ob vsaki priliki stavljajo v službo naše organizacije!

— Iz Drevo! Malo in veliko v Delavsko zbornico na Miklošičevi cesti! Janez in Mica prideta ob 16. uri v narodnih nošah k žegnanju! Jaga baba pa z igro plesom in petjem! Priprave odrasli Din 5, otroci 3 Din. Pravilne slike nastudiraj! ge. Danilove, Vabi Atena!

— Iz Velik uspeh moškega zbora splitskega društva »Zvonimir« v Zagrebu. Sredi je izvajalo splitsko pevsko društvo Zvonimir v Zagrebu Papandopulov Oratorij »Trpljenje Jezusovo«, v veliki dvorani hrvaškega glasbenega zavoda. Prejeli smo sporočilo o tem izrednem uspehu in ponovno opozarjamo ljubljansko občinstvo na nocojšnji izvedbo »Oratorija« v veliki filharmonični dvorani. Društvo se je podalo na pot, da nam izvaja ta velikonocni »Oratorij«, ki je napisan na podlagi napoved dalmatinskega ljudskega cerkvenega petja. Zato vabimo, da občinstvo v velikem številu posesti ta koncert, drevi ob 20. uri. Predprodaja velopne v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Kolesa v nevarnosti. Tatovi koles so bili letos vso zimo še dokaj mirni, a pomladjo pa so postali podjetnejši. Skoraj ne mine dan, da ne bi bilo prijavljenih policiji kar po več tatvin koles, ki jih odpeljajo največkrat priložnostni tatovi. Kolesa kradjo izpred trgovin, gostiln, z dvorišč, pa tudi iz vež, kjer nihče ne pazi nanje in jih lastniki večinoma tudi ne zaklepajo. Zadržne tedne je bilo policiji prijavljenih blizu 20 tatvin koles v mestu in okolici, izledenih pa je bilo le par tatov.

Od 1. aprila zvišane cene!

Zaradi novega obdavljenja industrijsko izdelanih oblačil se bodo po naših izdelovalnicah podražile Tivar obleke s 1. aprilom.

Do tega roka smo še v možnosti, da prodajamo po nižjih cenah.

Zasigurajte si zaradi tega pravočasno in nabavite si čim prej naša cenena in prvovrstno izdelana oblačila!

TIVAR OBLEKE

— Iz deškega vzgajališča v Mostah je pobegnil te dni 15-letni Alojz Sadušek, pristojen v Trbovlje. Klati se najbrž kje po deželi. Fant je slabotne postave, bledega obraza in nosi temnosivo, ponošeno obleko.

— Iz Društvo »Sočac«, matiča v Ljubljani, javlja žalostno vest, da je naš zvesti in dobi tovariš Anton Šramel nenadoma preminul. Vabimo vse člane, da ga počaste na njegovi zadnji poti, ki bo jutri ob 3. popoldne izpred mrtvašnice veže javne bolnice k Sv. Križu. Preostaliim izreka odbor »Sočec« odkritosrčno sožalje.

— Iz Izgubila se je beležnica z raznimi naslovi. Najditelj se prav lepo naproša, ker zanj nima nikake vrednosti, da jo odda v trafik v Prešernovi ulici.

— Iz Vidi vaših oči si obvarujete le z optično čistimi brušenimi stekli, katere si nabavite pri strokovnjaku Fr. P. Zajcu, izprašanem optiku, Stari trg 9, Ljubljana.

— Iz Zadruga »Dom učiteljice« v Ljubljani ima redni občni zbor na Veliki petek, dne 26. marca t. l. ob 9. dopoldne na šentjaskovski šoli. Poleg drugih točk bo na dnevnem redu tudi zanimivo predavanje tovarišice Marije Pleškove: »Naloga učiteljice za povzdigo tujkega prometca«. Vabimo vse tovarišice, naj se pridružijo skupnemu delu in nam pomagajo uresničiti naše načrte!

— Iz Avtobus na Sušak vozi redno in sicer čez Žuženberk — Kočevje, ker je pri Ribični radi popravila cesta zaprta. Odhod dnevno ob pol 7. zjutraj izpred hotela Miklič.

Radiooprogram

Cetrtak, 25. marca.
9:45: Cas, poročila, spored. — 9:15: Plošče. — 9:45: Verski govor (g. prior Valerian Učak). — 10: Orgelski koncert g. Blaž Arnič. — 10:45: Berlioz: Fantastična simfoni, ja (plošče). — Mendelssohn: Sonata za orgle št. 3. Reger: Scherzo, Reger: Romanca. — 11:30: Otrška ura. Velikonocne zgodbe in pesmi (g. Vinko Bilenec). — 12: Radijski orkester. — 13: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 13:15: Radijski orkester. — 16: Pomlad v vrtu. Tulipani in narcisi (g. Jože Kregar). — 16:20: Koncert Akademskega pevskega kvinteta. — 17:00: O pasionski procesiji v Škofji Loki (g. prof. Franc Planina). — 17:20: Popoldanski koncert. Sodelujeta g. Franja Bernot-Golobova in radijski orkester. — 19:00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19:30: Nacionalna ura: Skopje kot kulturno in vzgojno središče (dr. M. Pavlovič). — 19:50: Harla solo (plošče): Zabel: Ob vodometu, Debussy: Prva arabeska. — 20:00: Trpljenje Gospodovo. — Po besedi lani korškega kmetu poeta Andreja Drabosejnaka (1768-1825) iz leta 1818 za radio priredil in vodi prof. Niko Kuret. — Izvajajo člani radijske igralske družine, vmes plošče. — 21: J. Ibert: Pristajanja, suita v 3 delih (konc. ork. Straram, plošče). — 21:15: Prenos koncerta g. Riharja iz cerkve sv. Cirila in Meloda. — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:15: Citraški koncert (g. E. Mezgit). — Konec ob 23. uri.

Kupujte domače blago!

Adria
Iz ne dobimo no, narejenih praskov zadrževali bomo vedno in izrečno prave: **Adria**

RAZNO
Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

50 PAR ENTLANJE
azuriranje, vezanje zaves, perla, monogramov, gumbic. Veli. ka zaloga perja po 6.75 Din
Julianac. Gosposvetska 12.

TOVORNI AVTO — DIESEL
na surovo olje 23 tonaki, malo rabljen, kupim. — Simon Weisz. Sombor 867

Buffet S. J. JERAJ
Sv. Petra c. 88, Ljubljana
Vam nudi za praznike prvovrstna vina in žganje čez ulico:
Haloško belo . . . ltr 7 Din
Srbsko Prokupac ltr 7 Din
Ovičak ltr 9 Din
Rizling ltr 9 Din
Burgundec belj. ltr 12 Din
Hruševac eladki ltr 5 Din
Jabolčnik . . . ltr 4 Din

žganje:
Propinovec . . . ltr 22 Din
Slivovka ltr 24 Din
Hruševac ltr 23 Din
Brnjevec ltr 23 Din
Rum fini čajni ltr 32 Din
Pri večjem odjemu primeren popust.

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek 3 Din
Najmanjši znesek 8 Din

DVOSOBNO STANOVANJE
veranda, topla in mrazila voda, parket, elektrika, oddam za april ali maj pri stari škofski cerkvi. Vodnikova št. 12. Cena zmerna.

A. & E. SKABERNE — Ljubljana
OGLEJTE SI IZLOZBE! OGLEJTE SI IZLOZBE!

Polementalaki domač sir polnomasten

1 kg	Din 18.—	Kuhano maslo 1 kg Din 26.—
1 kg	> 20.—	Čaj. maslo »Vitamine« > 28.—
1 kg	> 24.—	

ČERNE OSKAR
Ljubljana, Sv. Petra cesta 35

